

Egy tiszaföldvári ezermester-Pató Sándor találmányai

Hulladék régen és ma

A paraszti háztartások közös sajátja volt, hogy hulladékot gyakorlatilag nem termeltek. Mivel a falusi közösség tagjai a társadalomban mindig alávetett helyzetben voltak, meg kellett tanulniuk, hogy semmit sem pazarolhatnak el. Sokszor hallhattuk nagymamáinktól, hogy *„jó lesz az még valamire!”*. A tönkrement, már nem használható eszközöket nem dobták el, igyekeztek újra hasznosítani: ha a kosár kilyukadt, tyúkültetésre használták borítónak a továbbiakban, az összetört cserépedényt sem pazarolták el, felhasználták később kemence építéséhez alapanyagnak. Az újabb anyagok s főként a műanyag felbukkanása azonban az ilyen szemléletű háztartásokban is hulladékot képez, melyet olykor felhasználnak újabb eszközök készítéséhez is.

Újító, feltaláló, ezermester

A paraszti közösségekben leginkább újítók és ezermesterek találhatók, feltalálók ritkán. Jelen kiállításunkban egy olyan ember újításait, találmányait kívánjuk bemutatni, aki nem kizárólag ötleteket vett át másoktól s valósított meg saját háza táján, de számos esetben saját maga talált fel új eszközöket. Hosszú időn keresztül foglalkozott egy-egy probléma megoldásával s ezekhez olyan tárgyakat készített s tökéletesített, melyek meggyorsítják, egyszerűsítik vagy gépesítik azon munkafolyamatokat, melyek leggyakrabban jelentkeznek egy falusi háztartásban. Éppen ennek köszönhetően a kiállításra szánt tárgyak java része mezőgazdasági munkafolyamatok megkönnyítésére szolgál, míg a maradék eszközök a háztartás és hobbi tevékenységét segíti. Anyagukban azonban a hagyományosnak tekintett gazdaságokon túlmutat, hiszen nem kizárólag szerves anyagokkal dolgozik a tárgyak készítője, hanem minden olyan anyaggal, mely a mai háztartásokban felbukkan (pillepalack, biciklikerek, betonvas, pezsgősdugó, szívószál, fülpiszkáló, stb.).

Virtuális tárlatunk előzményei

- 2009-ben a tiszaföldvári Tiszazugi Földrajzi Múzeumban nyílt kiállítás *„Egy tiszaföldvári ezermester-Pató Sándor találmányai”* címmel

- Fábry Sándor bemutatta a tárgyak nagy részét a Dizájn Centerben, az RTL Klub televízió Showder című műsorában

A kiállítás célja

Tárlatunk célja, hogy a különféle háztartási hulladékok újrahasznosítását bemutassa egy tiszaföldvári ember saját készítésű használati eszközein keresztül. Pató Sándor kivételesen sok tárgyat fabrikált műhelyében, hogy a ház körüli munkákat megkönnyítse vele. Legtöbb eszköze mezőgazdasági munka végzését egyszerűsíti s gyorsítja meg, de a halászathoz szükséges felszereléseket (hálók, horgok, úszók) is maga készíti el.

Gyűjtés helye: Tiszaföldvár-Homok

Idéje: 2008.

Adatközlő: Pató Sándor

OTKA nyilvántartási szám: K 68902

[Tekintse meg a virtuális tárlatot itt...](#)